

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Andersson, Örjan. (2022). Nyetableringar kräver nya arbetstagare. *Svängrum-e*, februari 2022.

svängrum-e

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Örjan Andersson

Nyetableringar kräver nya arbetstagare

TEXT: Örjan Andersson Rektor, VD, Yrkeshögskolan Novia

Något som fått mycket utrymme i media och som flitigt har diskuterats det gångna året är den framväxande batteriindustrin. Det talas om hundratals, ja på sikt kanske tusentals nya arbetstillfällen då alla kringeffekter räknas in. Det är inte bara industrin och underleverantörerna som drar nytta av nyetableringar utan också

handeln och servicesektorn. Strålande utsikter alltså, men samtidigt en betydande utmaning. Det är ett avancerat pussel som håller på att läggas.

När ett större företag går omkull eller flyttar sin verksamhet till billigare länder eller närmare marknaden, så är det ofta för individerna och orten som drabbas en kris av mindre eller större mått. Men i många fall stabiliseras läget småningom. De friställda suggs upp av andra företag eller så grundar de egna. Dynamiken på arbetsmarknaden fungerar.

Vad händer när det omvända sker, alltså att ett det sker en större etablering på orten? Hur fungerar dynamiken då? Den nya aktören behöver snabbt bygga upp sin arbetsstyrka. Om det inte sker genom ett tillflöde av arbetskraft utifrån eller i form av arbetslösa som sysselsätts, så måste man i praktiken få arbetstagare från andra företag i regionen. Det blir då ett nollsummespel med en omfördelning av personalen mellan olika företag. Tillväxten uteblir, trots de många nya arbetstillfällena. Det här är en risk mot bakgrund av att mer än hälften av företagen upplever att tillväxten redan idag bromsas av brist på personal. Och detta trots att det samtidigt finns en arbetskraftsreserv i form av arbetslösa.

En av de viktigaste pusselbitarna för att dra nytta av nyetableringarna är självklart tillräcklig arbetskraft med rätt kompetens. En annan pusselbit är större grad av automation och robotik. En tredje kan vara anställda som arbetar på distans från annan ort. Sett ur ett regionalt perspektiv, för att upprätthålla välfärden, dynamiken och skatteintäkterna, är de två första pusselbitarna de intressantaste. Det allra viktigaste är människorna och nya arbetstillfällena skapar förutsättningar för befolkningstillväxt i regionen med många positiva kringeffekter.

Regionens högskolor rekryterar studerande från både när och fjärran. Vi kan få studerande hit, vi kan utbilda dem, men vi kan inte i nämnvärd omfattning ge dem praktikplatser än mindre anställa dem. Och det är naturligtvis inte heller meningen. Den arbetsgivare som vill vara ett attraktivt alternativ på arbetsmarknaden idag och i framtiden gör klokt i att vara aktiv gentemot högskolornas studerande, såväl finländska som den växande skaran internationella studerande.

Högskolestuderande har en relativt hög rörlighet såväl till som från regionen. Det är skäl att notera att de utländska rekryterarna knappast kommer att bli mindre aktiva i Österbotten, tvärtom. De arbetsgivare som finns i regionen har ändå ett försprång när det gäller att rekrytera studerande till praktikplatser, examensarbeten och en första anställning. Ta vara på den chansen!

^

Svenska Österbottens förbund
FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

Svängrum-e Utges av Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur skn (SÖFUK)

Kungsgårdsvägen 30 A 65380 Vasa Tfn (06) 324 2211

info@sofuk.fi, www.sofuk.fi

Ansvarig utgivare: Ulrica Karp

Redaktionsråd: Ulrica Karp, Maria Nystrand, Carola Harmaakivi, Simon Ventus, Caroline Lång

Ansvarig redaktör: Maria Nystrand

Layout: Niklas Forsberg

 [Login](#)

Prenumerera på vårt Nyhetsbrev!